

Rekopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK XI.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

W CZASIE WOJNY WYCHODZI I W PONIEDZIAŁKI.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt S-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjar. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziela od 12—1 p. p.

Redaktor przyjmuje od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZENI:

Nadesłane za wierz petitory w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za wierz petitory lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pożycz. państw. za wierz pet. lub jego miejsce 1 rb. Reklamy za wierz petitory lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wierz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. na tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia z wyjątkiem za wierz petitory lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 4 kop. najniżej 40 kop. Ogłoszenia w niedzielny numerze o 50 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 1 rb. od tysiąca oprócz opt. pocz.

WARUNKI PRENUMERATY:

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8.—	4.—	2.—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10.—	5.—	2.50	—84
ZAGRANICĄ	16.—	8.—	4.—	1.50

Złazna adreś 20 kop. Numer pojedynczy 5 kop. Za odroczenie do domu 10 kop. miesięcznie. Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1-go każdego miesiąca. Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rekopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje. Rekopisy bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIE.

NA ZASADZIE UKAZU NAJWYŻSZEGO EMITUJE SIĘ

5% Wewnętrzna Pożyczka Państwowa

1915 ROKU,

zwolniona od podatku, w odcinkach 50, 100, 200, 500, 1.000, 10.000 rubli wartości, na sumę ogólną

500.000.000 rubli.

Bieg procentów zaczyna się 1 marca.

Do czasu wydrukowania oryginału obligacji — wydawane są świadectwa tymczasowe w odcinkach wartości 50, 100, 200, 500, 1.000, 5.000 rubli.

Subskrypcja odbywa się w Banku Państwa i w kasach Państwowych.

Emisyjna cena wynosi dziewięćdziesiąt cztery (94) ruble, z doliczeniem procentów od 1 marca.

Subskrypcja wyznaczoną jest na poniedziałek 2 marca 1915 r., wstępne jednak zgłoszenia o subskrypcji przyjmowane są wcześniej.

Oplaty emisyjne do jednego tysiąca rubli w URZĘDACH BANKU PAŃSTWA, a do pięciuset rubli w KASACH PAŃSTWOWYCH wnoszone być winny jednorazowo w dniu 6-go marca.

Powyżej tych sum dopuszczalną jest opłata ratami:

Czterdzieści procentów — szóstego marca,
 trzydzieści „ — pierwszego kwietnia,
 trzydzieści „ — pierwszego maja.

Przy subskrypcji wniesioną ma być kaucja w gotówce lub w papierach procentowych w ilości pięciu procentów wartości emisyjnej sumy subskrypcji.

Uwagi uzupełniające.

W „Rozważaniach wojennych” (Nr. Nr. 52 i 53 „Kur. Lit.”) podaliśmy ogólny zarys dotychczasowego przebiegu wojny, pozostaje nam jeszcze dodać kilka uwag uzupełniających. Rzecz się przedzwyszklikiem w oczy, że obydwie strony są dalekie od dopięcia celów, jakie każ-

da z nich na początku wojny sobie postawiła. Nie zlamany dotąd został militarny niemiecki, ale też nie osiągnął żadnego takiego sukcesu, który za zwycięstwa zapowiedział. Wniosek stąd oczywisty, że do końca wojny jeszcze daleko.

Plonną jest rzeczą bawić się w prorocztwa, niepodobna jednak uchylć się całkowicie od przewidywań na przyszłość. Otóż pod tym względem podkreślić należy przedewsz-

stkiem fakt, że dobrze przygotowanemu do wojny były naprawdę tylko Niemcy, które od lat smuły plany „wojny na dwa fronty” i poniekąd sprzymierzona z nimi Austria. Rzuciły one odrazu wielkie masy wojsk, doskonale technicznie zapoatrzonych. Przewaga ta jednak zmniejsza się wciąż będzie. Anglia poważa eily wystawiła zaledwie zaczyna i, jak zapowiadała z góry, dopiero na wiosnę będzie w prawdę dopiero gotowa. Rosja ma, jak po-

zostaje się do koalicji, już to za „przyjacielską” pomoc. Jedyny sprzymierzeniec, Niemcy oddawna prowadzą w tym ducha układy z z Włochami i niewątpliwie dążyć będą do zaplaceniu rachunku po wojnie kosztem monarchji habsburskiej. Niemcy też zgody i jednoci wewnętrznej. Monarchja dla żadnego ludu nie jest właściwą ojczyzną, to też żaden z nich nie jest gotów posunąć się do najwyższych ofiar dla jej ocalenia, a niejedni, widząc niebezpieczeństwo, ogłada się tylko naokół, jakby własne jedynie interesy zabezpieczyć.

W CZORAJSZE
 „WYDANIE WIECZORNE”
 „KURJERA LITEWSKIEGO”
 Nr. 47
 zawiera treść następującą.
 Artykuły:
 Korespondenci.
 W Koninie.
 Egzekucja.
 Do kobiet angielskich.
 Ostatnie telefony i wiadomości, strzymane do godz. 2 p. p.

wiedział kiedyś kanclerz Bethmann Hollweg, „niewyczerpany zasób materiału ludzkiego”.

Uzbrojenie armji koalicyjnych stale się też ulepsza. Wspomniabemy już o zmianach w artylerji francuskiej.

Pod względem więc militarnym zupełnie słusznie powadają, że czas jest najgorszym wrogiem Niemiec i najlepszym sprzymierzeńcem koalicji. To samo jednak zastosować można i do gospodarczej wytrzymałości państw wojujących. Przed wybuchem wojny profesor Sombart wypowiedział nienowe zresztą zdanie, że Rosja wytrzyma może daleko dłuższą wojnę, niż Niemcy, ma ona bowiem ustroj gospodarczy mniej skomplikowany i bardziej zbliżony do gospodarki naturalnej, w której każdy własne zaspakaja potrzeby. Co do Francji i Anglii zaś, to dzięki panowaniu na morzu nie doznają one takiego zatamowania wwozu i wywozu, jakiemu uległy Niemcy. Nawet półroczowa „Norddeutsche Allg. Zeitung” porównywała obecnie stan Niemiec do „obłączonej twierdzy”. Obłączenie to staje się coraz ścisłjszym. W odpowiedzi na zapowiedzianą blokadę przez miny i łodzie podwodne Anglja ogłosiła również blokadę, obostrzyła przepisy o kontrabandzie i zapowiedziała, że nie dopuści środków żywności do Niemiec ani bezpośrednio, ani pośrednio przez kraje neutralne. Anglja zaś ma niewątpliwie daleko potężniejsze środki doprowadzenia do skutku swoich planów na morzu, niż Niemcy. Zdobyć Konstancynopola i otwarcie Dardanelów przyniesie zahamowanemu wywozowi rosyjskiemu ogromną ulgę.

Prócz wytrzymałości ekonomicznej, ważną też jest sprawa wytrzymałości finansowej. Niemcy przygotowywały bardzo starannie pogotowie swoje zarówno wojenne, jak i finansowe, nie zmienia to jednak faktu, że Anglja i Francja należą do najbogatszych krajów świata. Porozumienie ministrów skarbu trójporozumienia ułatwilo zaciąganie nowych pożyczek Rosji i zapewniło pomoc finansową drobniejszym państwom sprzymierzonym (Belgji, Serbji i Czarnogórze). Jeżeli chodzi o zapasy złota, to w końcu stycznia r. b. banki angielski, francuski i rosyjski miały razem 10,127 milionów franków gotowizny, niemiecki zaś i austro-węgierski zaledwie 3,485 mil. fr., a dodać trzeba, że bank angielski wogóle nie trzyma wielkich zapasów gotówki, tak że np. od kapitalistów amerykańskich ściągają z powodu wojny tylko szwartą część przypadających od nich wypłat w gotówiznie.

Jeżeli, teraz rzucmy okiem na stan państw poszczególnych, to najlepiej dotąd na wojnie wyszła Japonja. Pomisła straty bardzo male, osiągnęła zaś wszystko, co chciała. Niemcom odebrać, a mianowicie Kiao-Czao i wyspy na oceanie Spokojnym. Najokrutniej zaś los obzodził się Belgja. Z wyjątkiem małego skrawka znajduje się ona cała pod panowaniem niemieckim, wie i miasta w ruinach i zgłiszczach, a śród ludności szczyry się głód. Dzielny kraj nie traci jednak ducha, uzupełnia nawet wciąż swa armje nowymi ochotnikami, których wywiezieniu odbywa się na terytorjum francuskim.

Szerog kłęk pomógł Austro-Węgry i co ważniejsza chwycie się cała ich budowa państwowa. Po ziemie do nich należące wyciągnął szczerwie ręce sąsiednie państwa neutralne dotąd, ale żadne zysku i gotowe osiągnąć go już to przez przyla-

zenie się do koalicji, już to za „przyjacielską” pomoc. Jedyny sprzymierzeniec, Niemcy oddawna prowadzą w tym ducha układy z z Włochami i niewątpliwie dążyć będą do zaplaceniu rachunku po wojnie kosztem monarchji habsburskiej. Niemcy też zgody i jednoci wewnętrznej. Monarchja dla żadnego ludu nie jest właściwą ojczyzną, to też żaden z nich nie jest gotów posunąć się do najwyższych ofiar dla jej ocalenia, a niejedni, widząc niebezpieczeństwo, ogłada się tylko naokół, jakby własne jedynie interesy zabezpieczyć.

Zatrzęsła się też w posadach swoich Turcja. Związczą bombardowanie Dardanelów wysunęło na porządek dzienny sprawę całkowitej likwidacji dzierżaw państwa, które jeszcze cesarz Mikołaj I nazywał „chorym człowiekiem”.

Wiele boleśnią dla nas jest ruina Królestwa, z państwowo-rosyjskiego stanowiska jednak ziemie te stanowią mianowicie tylko cząstkę dzierżaw, znacznie gorzej dzieje się pod tym względem z Francją, dalsze jednak sukcesy niemców zdają się tu wykluczone.

Niemcy wreszcie poza skrawkiem Alzacji nie mają dziś wrogów na swem terytorjum. Poniosły one jednak straty o wiele większe, niż się niejednemu wydaje. Możliwie zdobywana monarchja kolonialna leży w gruzach i wojna obecna nie daje żadnych szans odzyskania posiadłości utraconych.

Postaje jeszcze kwestja możliwych komplikacji, które mogłyby o-cz-wisicie znacznie zmienić dalszy przebieg wojny. Zbliża się coraz bardziej chwila zbrojnego wystąpienia państw dotąd neutralnych. Dotąd niepodobna uważać za rozstrzygnięte pytanie, po czyjej stronie staną one.

Opinia szerokiej masy we Włoszech, Rumunji i Grecji oświadcza się za trójporozumieniem, rzdy wszakże są bodaj skłonniejsze do zawarcia korzystnego interesu z obzem niemieckim. Dyplomacja stron obu pragnie z wyłączeniem i która przeważa trudno jeszcze powiedzieć. Już, już się zdawało, że Włochy występują przeciw Austrii, tymczasem najnowsze wiadomości zaznaczają układy z ostatnim państwem w sprawie ustępstw terytorjalnych i mowę generała włoskiego, który za hasło uznał Sobandję a więc za cel niejako wystawił odzyskanie Sobandji, kraikn z ludnością francuską, który był kolebką włoskiego domu królewskiego i który dopiero w r. 1859 przeszedł na własność Francji wzmania za usługi przy zjednoczeniu Włoch. W Grecji nastąpił zatarg między królem, który jest zięciem Wilhelma II a niezmiernie popularnym prezydentem ministrów Venizelosem, wreszcie grozi wciąż wybuchem zatargu japońsko-chińskiego, w którym udział wziąć mogą również Stany Zjednoczone.

realna w obecnej chwili znalazłaby niewielu obrońców”. Dlaczego? Motywów — „Juridycz. Wiestnik” nie przytacza. Dalsze wady ustawy z 1815 r. są: „osobna armja, stanowceniowa ordynacja wyborcza, zbyt długie terminy mandatów poselskich, zbyt słaby rozwój wolności obywatelskiej”.

Najważniejsze jednak, zdaniem autora jest to, że „w każdym razie była to konstytucja, a ustroj tak silnie różniący się od rosyjskiego — stawał władzę w dwuznacznej sytuacji, samowładztwo i biurokracja wielkiego kraju z trudem godziły się z porządkami konstytucyjnymi Polski. Dlatego więc konstytucja była systematycznie naruszana i naruszenia te posuwały się w szybkim tempie”.

Następna forma prawna stosunków polsko-rosyjskich — to Statut Organiczny 1832 r. Forma ta jednak, zdaniem „Juridycz. Wiestnika”, jeszcze bardziej niedoskonała, niż ustawa z 1815 r. „nie bacząc na swój umiarkowany charakter, nigdy nie była urzeczywistniona”.

Regime okresu Paskiewiczowskiego — pisze p. Jem. — zupełnie odpowiadał tym normom i był odpowiedni do ducha epoki Mikołajewskiej”.

Autor stwierdza fakt, iż w 6-dziesiątciu — w epoce wielkich reform w Rosji uczyniono próbę urzeczywistnienia Statutu.

Choć, jak widzimy, praktycznego znaczenia poza tą próbą sódobną zastosowania go Statut nie posiadał, wszakże nie od rzeczy będzie wskazywać na p. Jem. ujemnych stron tej ustawy: „prawa dla kraju przygotowywane były w kancelarjach petrogradzkich, nie określono ani składu kolegiów wyborczych, ani przedstawicielstwa, ani funkcji tego ostatniego, władza „ogólno-państwowa („imperaska”) otrzymała prawo rozpowszechniania w kraju obecnej biurokracji, zadania administracji rozumiano nader prymitywnie, przewidywano zaledwie 3 ministerja”.

O dalszych formach stosunków prawno-państwowych Polski i Rosji wynikłych po 63 r. — p. Jemieljanow pisze: w „pierwszych latach po powstaniu rząd chwiał się na jaką drogę ma wstąpić, lecz następnie wyraźnie zawrócił na drogę reakcji i od 1867 r. reformy pocięto kasowad i rozpoczęła się niezmiernie powstrzymywana polityka przymusowej rusyfikacji i gwałtownej unifikacji Polski z Rosją. Znikło nawet pojęcie Królestwa Polskiego, które przekształciło się w kraj „Prywislinski”.

O ostatniej epoce stosunków polsko-rosyjskich p. Jemieljanow w „Juridycz. Wiest.” mówi również bardzo rzeczowo i w tonie dalekim od tej emfazy, z którą traktują ją zazwyczaj politycy rosyjscy (mówię o latach burzy wewnętrznej 1904 — 1906 r.).

P. Jemieljanow pisze o tym o-kresie:

„Nowa wielka fala, która wstrząsnęła Rosją w 40 lat po pamiętnej epoce wielkich reform Cesarza Aleksandra II — przyniosła polakom jeszcze mniej, niż lata 60-te”.

Zdobyte tego okresu autor redukuje i słusznie do... 12 mandatów poselskich, co pisze on — „nie odpowiada ani liczebności ludności, ani ciężarom niesionym przez nią względem całego państwa, ani wreszcie życzeniom sprawiedliwym narodu polskiego”.

Autor idzie dalej i wraz z wielu prawnikami polskimi stwierdza, iż „z wyjątkiem pewnych praw kulturalnych w postaci względnej wolności prasy i prywatnych szkół polskich bez praw — pod względem administracyjnym położenie Królestwa Polskiego w Rosji „konstytucyjnie” nawet pogorszyło się”.

„Za przyczynę takiego stanu rzeczy autor uważa fakt ten, iż „od r. 1906 datychezas Polska jest rządzona na mocy praw stanu wojennego”.

Po takim streszczeniu przeszłości stosunków prawno-politycznych Polski i Rosji — autor wskazuje, iż z „chwila, gdy zagraniczny piorun burzy wojennej — władza sama uświadomiła sobie, iż taki stan rzeczy jest w niezgodzie z realnymi interesami Rosji, a także politycznymi i moralnymi przekonaniem narodu rosyjskiego”. Wrazem takiego przekonania jest odczwa Władza Naczelnej.

Prawnicy rosyjscy o sprawie polskiej.

W dalszym ciągu rozważań o stanowisku prawników rosyjskich wobec sprawy polskiej, korespondent petrogradzki „Kurjera Porannego” p. St. Gr. pisze:

Historja Polski to naokół biorąc dyscyplina obca i nieznaną szerokim masom społeczeństwa rosyjskiego, mało znana nawet w sferach inteligentnych. Przeto tem większe znaczenie ma 2-gi rozdział artykułu p. Jemieljanowa, którego treścią jest rozpatrzenie, „jak układały się stosunki prawno-państwowe Rosji i Polski w ciągu ostatnich 100 lat”.

Autor streszcza bardzo dobrze na mocy poważnych i ostatnich źródeł konstytucje 1815 r. „Przyrzeczam oświadczyć, iż „związek, który ustanawiała ta konstytucja pomiędzy Królestwem Polskiem a Cesarstwem — była to unja realna”.

Takie jest zdanie poważnych prawników prof. Cziczczina, bar. Noldego, Zembrzńskiego i Seignobosa. Autor zaznacza jednak, iż profesorowie Martens i Korkunow inaczej zapatrywali się na tę sprawę, uważają oni, że w 1815 r. Polska została wcielona do Rosji, jako prowincja autonomiczna.

Dla nas w momencie obecnym ciekawe jest określenie przez p. Jemieljanowa braków konstytucji z 1815 r. Twierdzi on, iż „sama forma połączenia państwowego — unja

Koncepty polityczne.

Warszawska „Prawda“ czy to o braku koncepcji politycznych, czy też z powodu trudności ich rozwijania...

„Similis similibus gaudet.“ Pewni publicyści po napisaniu powyższych rzeczy muszą porządek pewnego ministra...

Urywek ten przedrukowało kilka pism. Jedne w naiwnym mniemaniu, że „Prawda“ jest istotnie źródłem prawdy...

W liście pism które przedrukowały, znalazła się i wileńska „Gazeta Godzienna“.

Koncept przytoczony nie jest bynajmniej pierwszym; niema numeru „Prawdy“, w których nie było paru przynajmniej tego rodzaju „skotopasek sowidzralskich“...

Zarówno ten koncept, jako też inne, w których np. się pisze, że „świeca w mgłę latarnie, jak monstrancja, jak wiatyki pociechy przedzonne“...

Informacje i pogłoski.

Zjazd kuratorów.

Z dalszych obrad kuratorów okręgów naukowych należy podkreślić, co następuje:

Podczas narad zwrócono uwagę na coroczne zmniejszenie się w szkołach średnich nauczycieli z wykształceniem klasycznym...

W interesach rozwoju oświaty narada uznała za pożądane popieranie prywatnej inicjatywy w dziedzinie otwierania szkół średnich...

W interesach lepszego postawienia poziomu nauczania oraz wobec zwiększenia się szkół różnego typu w czasach ostatnich, uznano za konieczne...

Wyjątkowe okoliczności wojny obecnej stawiają na porządku dziennym kwestję przechodzenia w roku bieżącym uczących się do klas następujących, oraz terminów egzaminów ostatecznych.

Co się tyczy egzaminów ostatecznych, to narada uznała za pożądane zakodowanie ich w całem państwie do 1 (14) maja.

Akrodytywy kas oszczędnościowych. Główny zarząd poczt i telegrafów wprowadza nader ważne udogodnienie...

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

Normalny ruch pociągów.

Ministerjum dróg i komunikacji w porozumieniu z ministerjum wojny uznało za możliwe, poczynając od 1 (14) marca, wznowić kursowanie pociągów pasażerskich na wszystkich kolejkach...

Przełom w stanie pogody. Po dość silnych mrozach na północy, temperatura zaczęła zwolna się podnosić. Dość zaznaczyć, że o ile przed trzema dniami na północy temperatura...

W sprawie T-wacyjnych. (AP.) Rada ministrów w trybie art. 87 uchwaliła, że ma prawo kwalifikować do zamknięcia towarzystwa aktywne i organizować specjalne zarządki do likwidacji spraw towarzystwa...

Patenty i przywileje poddanych państw wrogich. (AP.) W Zbiorze postanowień prawnych ogłoszona została Najwyższej zatwierdzona uchwała Rady ministrów o ograniczeniu praw poddanych walczących z Rosją...

Ochrona pomników przeszłości na teatrze wojny. (AP.) Rada ministrów wyasygnowała do rozporządzenia ministra oświaty specjalny kredyt na wydatki związane z ochroną pomników historycznych i kolekcji naukowych w rejonie działań wojennych.

Rosyjski przemysł domowy. (AP.) Główny urząd rolnictwa przedsiębierze środki dla jak największego zbytu rosyjskiego przemysłu domowego w Stanach Zjednoczonych...

Listy do redakcji. W obronie Resursy polskiej w Rydze. Szanowny Panie Redaktorze! Nimmiejsem upraszam Szanownego Pana o łaskawe zamieszczenie na łamach Pańskiego pożytecznego pisma...

Podziękowanie i pokwitowanie ofiar dla jeńców. Szanowny Panie Redaktorze! Nimmiejsem upraszam Szanownego Pana o łaskawe zamieszczenie na łamach Pańskiego pożytecznego pisma...

W odpowiedzi na to podajemy fakty następujące: 1) W trzy tygodnie po ogłoszeniu wojny, inicjatywę zarządów rz. katol. T-wa Dobroczynności i Resursy polskiej powstał w Rydze Rz. Katolicki Komitet dla zbierania ofiar na rzecz...

Wic-przewoźca I. Szezpauowska. Za sekretarza W. Jazdowski. Szanowny Panie Redaktorze! Upraszam o zamieszczenie w Swójem pożytecznym piśmie następującej wiadomości z Samary.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

tel. katolicki zdobyć nie mógł, bo nie dopuszczono go do udziału w oficjalnej kwiecie ulicznej, kierowanej przez wyżej wymieniony Komitet Słowiański.

Przedstawiciel Resursy polskiej, wspólnie z przedstawicielami Rz. Kat. T-wa Dobroczynności i Rz. Katol. Komitetu pomocy rannym, wziął czynny udział w jednoczonym Komitecie towarzystw i organizacji bez różnicy wyznania i narodowości...

Wic-przewoźca I. Szezpauowska. Za sekretarza W. Jazdowski. Szanowny Panie Redaktorze! Upraszam o zamieszczenie w Swójem pożytecznym piśmie następującej wiadomości z Samary.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

(AP.) W gub. wileńskiej z listem 286 sklepów monopolowych posiadano 97.

w kraju pracuje i dąży do złagodzenia ich ciężkiego losu. Prezes Samarskiego Towarzystwa Dobroczynności proboszcz ks. I. Lapszys. Samara, 14 lutego 1915 r.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Kalendarzyk. Dziś, w piątek — św. Leandra B. W. Aleksandra; według nowego stylu — św. Grzegorza Wielk. P. W. D. K. Jutra — św. Romana Op. Makarego Op.; według nowego stylu — św. Krystyny P. M. Niefora.

Teatr, muzyka i sztuka. Z teatru polskiego. (Komunikat teatralny). W niedzielę d. 1 (14) marca r. b. o godzinie 2 1/2 pół po pol. odgrywa będą „Dziady“ A. Mickiewicza.

Zamek na Czorsztynie dla młodzieży. (Komunikat). Kasa „Litwi“ już rozpoczęła sprzedaż biletów na niedzielne popołudniowe przedstawienie dla młodzieży i dzieci.

Waleczne zbranie T-wa popierania pracy społecznej. Dziś o godz. 7 wiecz. w mieszkaniu prezesa rady, hr. J. O'Rourke (skwer S-to-Jerski Nr. 3), odbędzie się doroczne walne zebranie kuratorów T-wa im. Montwilów.

W T-wie Pomocznym. Onegdaj odbyło się doroczne zgromadzenie członków oddziału wileńskiego cesarskiego T-wa Pomocznego.

W rok 1914, który z przyczyny wojny okazał się — jak i dla innych organizacji — bardzo ciężkim, działalność T-wa bynajmniej nie osłabła, przeciwnie, zarząd pośpieszył z pomocą ekonomiczną zagrożonym właścicielom sądów...

Budżet T-wa na r. 1915 został określony w wysokości 2.400 rb. Do zarządu, skłócićm wpływ kadencji p. M. Jatowickiego, p. W. Świątopiek-Mirskiego i p. G. Rodziewicza...

W końcu, w wniosek zarządu, zebranie postanowiło zlikwidować stosunek z dzierżawcą ogrodu pomocnicznego w Połpińsku, ażeby możliwe było przejęcie nad doprowadzeniem ogrodu do stanu należytego.

Delegat na zjazdzie festywnym w Petrogrodzie jest z ramienia Wł. Tow. Rolniczego p. W. Kopeć. ODCZYTY I WYDAWNICTWA. — Odczyt. W sobotę dn. 28 bm. (13 marca) o g. 8 wiecz., dr. Jan Boguszewski wygłosi w gmachu teatru polskiego odczyt publiczny na temat: „Choroby zakaźne i sposoby ich zwalczania“.

W sprawie miejskiej. Dzierżawcy miejscy, Komisja finansowo-gospodarcza, rozpatrując projekt budżetu miejskiego na r. 1915, zwraca uwagę na wielkie zaległości w opłatach, należnych od dzierżawców...

SPRAWY MIEJSKIE. — Dzierżawcy miejscy, Komisja finansowo-gospodarcza, rozpatrując projekt budżetu miejskiego na r. 1915, zwraca uwagę na wielkie zaległości w opłatach, należnych od dzierżawców...

„Protest“. „Wiltis“ w Nr. 44 ogłosiła oryginalny protest 12 litwinów z Szańców, przedmieścia Kowna, przeciwko swemu proboszczowi szanieckiemu, ks. Benedyktowiczowi.

Temperatura. Dziś o g. 1 w nocy termometr Reaum. wskazywał -12°. TEATR, MUZYKA I SZTUKA. Z teatru polskiego. (Komunikat teatralny). W niedzielę d. 1 (14) marca r. b. o godzinie 2 1/2 pół po pol. odgrywa będą „Dziady“ A. Mickiewicza.

Waleczne zbranie T-wa popierania pracy społecznej. Dziś o godz. 7 wiecz. w mieszkaniu prezesa rady, hr. J. O'Rourke (skwer S-to-Jerski Nr. 3), odbędzie się doroczne walne zebranie kuratorów T-wa im. Montwilów.

W T-wie Pomocznym. Onegdaj odbyło się doroczne zgromadzenie członków oddziału wileńskiego cesarskiego T-wa Pomocznego.

W rok 1914, który z przyczyny wojny okazał się — jak i dla innych organizacji — bardzo ciężkim, działalność T-wa bynajmniej nie osłabła, przeciwnie, zarząd pośpieszył z pomocą ekonomiczną zagrożonym właścicielom sądów...

Budżet T-wa na r. 1915 został określony w wysokości 2.400 rb. Do zarządu, skłócićm wpływ kadencji p. M. Jatowickiego, p. W. Świątopiek-Mirskiego i p. G. Rodziewicza...

W końcu, w wniosek zarządu, zebranie postanowiło zlikwidować stosunek z dzierżawcą ogrodu pomocnicznego w Połpińsku, ażeby możliwe było przejęcie nad doprowadzeniem ogrodu do stanu należytego.

Delegat na zjazdzie festywnym w Petrogrodzie jest z ramienia Wł. Tow. Rolniczego p. W. Kopeć. ODCZYTY I WYDAWNICTWA. — Odczyt. W sobotę dn. 28 bm. (13 marca) o g. 8 wiecz., dr. Jan Boguszewski wygłosi w gmachu teatru polskiego odczyt publiczny na temat: „Choroby zakaźne i sposoby ich zwalczania“.

W sprawie miejskiej. Dzierżawcy miejscy, Komisja finansowo-gospodarcza, rozpatrując projekt budżetu miejskiego na r. 1915, zwraca uwagę na wielkie zaległości w opłatach, należnych od dzierżawców...

„Protest“. „Wiltis“ w Nr. 44 ogłosiła oryginalny protest 12 litwinów z Szańców, przedmieścia Kowna, przeciwko swemu proboszczowi szanieckiemu, ks. Benedyktowiczowi.

łączonych brakowało tylko miesiąc czy paru tygodni do pełnotętności. Ponieważ zaś ks. Sw. po przyłączeniu dat jej ślub i zapisał jako katoliczek, przeto w interpretacji aktu oskarżenia i mowie prokuratora czyn ten zakwalifikowany został jako „dokonanie obrzędu nad osobą świadomie prawosławną, która w celu ukrycia swego przestępstwa, ks. Sw. zapisał jako katoliczkę“.

Ponieważ w podobnych wypadkach najważniejszą rolę gra metryka, a teuduchowny prawosławny zazwyczaj nie chce wydać (zwłaszcza gdy chodzi o zmianę wyznania), przeto ksiądz z natury rzeczy musi opierać się li tylko na zeznaniu, bądź to osoby zainteresowanej, bądź świadków. W danym wypadku duch. prawosławny żądał za wydanie metryki pieniądzy, których Helena S. nie posiadała; że zaś sama pewną była, że już 21 lat skończyła, przeto także zeznanie złożyła.

Coż wobec tego sądowa przychyliła się do wyroku obrony, męczasna K. Petrusiewicz, który wykazał najzajętszy brak cechy rozmyślnego zafajknienia prawdy, co jedynie tylko stanowiłoby o istocie przestępstwa. Zresztą ksiądz sam niema możności sprawdzić wieku interesanta drogą interpelowania duchownego prawosławnego, jak tego chce prokurator. Były bowiem wypadki, że duchowni ci odmawiali księdom wydawania podobnych informacji, gdyż zaden paragraf prawa do tego ich nie obowiązuje. Zresztą w „Prav. Wiestnik“ wydrukowano wyraźne wyjaśnienie, że obowiązek sprawdzania wieku osoby, odpadającej od prawosławia, należy wyłącznie do władzy świeckiej.

Sąd po krótkiej naradzie ks. Swirszczowskiego uniewinnił. Na ławie oskarżonych zasiada z kolei ks. Stanisław Ejsymont, wikary złołogórski. Cała sprawa spowodowana jest na ten termin miesięcznego, jakd winien upłynąć do złożenia podania o do zmiany religii, do chwili możliwości dokonania tej zmiany. Ks. Ejsymont mianowicie, uważając, że od dnia podania, stosownie do kwitu pocztowego, już miesiąc upłynął, nie czekając na otrzymanie odpowiednich rezolucji, wypowiadał penitencję, udzielił jej komunię św., a następnie ślubu i zapisał, rzecz prosta, jako katoliczkę. W ten właśnie sposób należało świadczyć w tym procesie.

Tymczasem istnieje cyklarkur, departamentu spraw duchownych z dn. 18 marca 1908 r. Nr. 1934, na zasadzie którego władzom nie wolno na wszystkie formalności, od dnia złożenia („so dnia podania“) deklaracji zużyć więcej, niż jeden miesiąc. Skoro więc upłynął miesiąc, ksiądz nie czuł się w obowiązku dłużej czekać i ślub dał. Okazało się jednak, że oświadczanie gubernatora o braku przeszkód zostało podpisane w dwa dni po tem, czyli, że „władze“ zużyły więcej niż miesiąc czasu na wszystkie formalności.

Prokurator w mowie swojej utrzymywał, iż obowiązkiem księdza w takich razach jest czekać, co mógł np. gubernator nie zgodzić się. Obróńca mec. K. Petrusiewicz znow zapytał, co wypadło zrobić, jeżeli odpowiednio na czas, przez prawo przepisany, nie nadchodzi? Dlaczego zresztą ksiądz ma być odpowiedzialny za „świadczenie“ dokumentu, skoro nie był ukrywany, wszystko robił jawnie, zapisywał do ksiąg etc.?

I tu izba sądowa podzieliła wywody obrony i od odpowiedzialności oskarżonego uwinoliła. Wyrok ten ma znaczenie bardzo ważne, gdyż stanowił precedens w sprawach tego rodzaju i staje się powiekadnym moralnym bodźcem dla władz administracyjnych, które muszą ściśle rachować się z wymaganiami i latwianiami wszystkich formalności i korespondencji w ciągu miesiąca. Dla księży zaś jest on rodzajem miarodajnego upoważnienia do uważania danego osobnika za katolika od chwili, skoro upłynął miesiąc od dnia podania, bez względu na to, czy odpowiedź już nadeszła, lub nie.

W najbliższą niedzielę jadalnia po raz pierwszy czynna będzie wieczorem (od 7 do 11), racząc swoich gości herbata, kawa, młokiem, kaszką na mleku i parówkami.

Sprawa mięsna. Detalicyz handelzce mięsem groźby swoje o zamknięciu jatek, o ile nie zostanie ustanowiona taka hurtowa w rzeźni — doprowadzają do skutku. Dowiadujemy się, że w kilku jatkach od dwóch dni nie można dostać ani funta mięsa.

Zakaz. W wielu sklepach do ostatnich czasów odbywała się sprzedaż pocztówek, białstów itp. z podobizną Włłchm i innych członków rodziny Hohenzollernów. Węć też ministerjum spraw wewnętrznych specjalnym okólnikiem nakazało usunąć z sprzedaży podobne przedmioty.

W P A D K I. — Pożar. Wczoraj wybuchnął ogień w składzie ubrań gotowych Etl. Krejngiel, w d. Nr. 76 przy ul. Wileńskiej. Uległa zniszczeniu sianina wewnętrzna i wiele ubrania. Dom ten jest własnością miasta, ubranie w składzie nie było ubezpieczone.

PROWINCJA.

M I N S K. — (z) Sprawy księży. Izba sądowa wileńska na kadencji w Mińsku, rozpatrzył szereg spraw księży, oskarżonych przeważnie z art. 362, czyli o szafszozwanie dokumentów urzędowych.

see ustępujących (wskutek ukończenia kadencji) pp. Urbana Krupskiego, hr. Leona Lubieńskiego, Florjana Świdry i J. Kologriwowa. Sprawozdanie sekretarjatu z działalności T-wa w r. 1914. Sprawozdania sekcji: agronomicznej, hodowlanej bydła i koni, leśnej, ogrodniczej, komitetu tuhanowickiego pola doświadczenia i komitetu wystawowego. Sprawozdania z oddziałów T-wa. Sprawozdanie kasowe T-wa z r. 1914. Rezolucja komisji rewizyjnej. Budżet T-wa na r. b. Wnioski sekcji i oddziałów.

Referaty zameldowano: p. M. Porowski, „O działalności komitetu pomocy dla ludności miejscowości, pokrzywdzonych przez wojnę”, p. Sasińskiego, „Niektóre dane z doświadczeń na polu tuhanowickim” i inne.

Na posiedzeniach sekcyjnych zapowiedziano in. referaty: pp. Jan Kowal na temat: „Dochodowość uprawy kartofli jako paszy, w porównaniu z uprawą buraków pastewnych, na podstawie doświadczeń w Podhorcach”, W. Kościuch: „Niektóre dane z rezultatów zbiorczych doświadczeń z nawozami sztucznymi w r. 1914” etc.

W sekcjach odbędą się wybory, a mianowicie: na miejsce ustępującego z kolei wiceprezesa i członka zarządu (pp. Adama Żaby i Melchiora Ciundziwickego) w sekcji rolnej, na miejsce prezesa p. Ludwika Narkiewicza-Jodki (który zrezygnował) i dwóch zastępców z kolei p. B. Świąckiego i Olgiera Świdry, w sekcji rolnej, prezesa p. Ludwika Narkiewicza-Jodki i dwóch zastępców z kolei pp. F. Łętońskiego i Waudy Wojewódzkiej, oraz na miejsce ustępujących z kolei prezesa i członka zarządu sekcji leśnej (pp. P. Wańkowiaka i F. Uzdrowskiego).

Wszystkie zebrania, jak zwykle, odbędą się w lokalu T-wa rolniczego, mińskiego przy ulicy Zacharzewskiej.

Własność poddanych państw wrogich. Obliczono, że na zasadzie prawa z d. 2 (15) bm. w gub. mińskiej podlega likwidacji przeszło 480 nieruchomości, należących do poddanych i kolonistów państw wrogich.

Ul. Moskiewska. Gubernator odrzucił prośbę o pozwolenie otwarcia fabryczek w zakładach do sprzedawania truskawek na ul. Moskiewskiej.

Wzajemny Wzajemny. Ogólne zebranie pełnomocników tej instytucji odbędzie się w gmachu T-wa w dn. 7 (20) marca o godz. 7 wicz.

Wzajemny Wzajemny. Ogólne zebranie pełnomocników tej instytucji odbędzie się w dn. 10 (23) marca o g. 11 zrana w lokalu T-wa Rolniczego.

Zakłady restauracyjne. (AP.) W roku bieżącym w gub. mińskiej wydano pozwolenie na otwarczenie 115 zakładów odczynających z prawem sprzedaży truskawek. W roku 1914 wydano takich pozwoleń 1,078.

Muzeum wojenne. (AP.) Do mińskiego muzeum wojennego nadeszła duża ilość przedmiotów uzbrojenia nieprzyjacielskiego, odłamki bomby, która eksplodowała nad Lipawą, sztandar kawaleryjski i banknoty niemieckie.

Jarmark nasion organizuje sekcja rolna mińska T-wa rolniczego w czasie posiedzeń tegoż T-wa w dn. 8 (21) i 9 (22) marca. Rolnicy, pragnący sprzedać swe nasiona na jarmarku, powinni nadesłać spis prób nasion do dn. 5 (18), zaś same próby do dn. 7 (20) marca. Dowiadujemy się, że ruchliwy syndykat rolny miński przygotowuje bogatą kolekcję nasion.

Spodziewane są liczne transakcje. Odracny marcowy zjazd rolników mińskich orzeczony będzie jeszcze koncertem na rzecz polaków — ofiar wojny, w którym weźmie udział m. in. pp. Andrzejowski i Michalski.

Kowno. Ogłoszono została nowa czasowa tabela dla dorozek w Kownie, uchwalona przez radę miejską w d. 5 (18) lutego i zaakceptowana przez komendanta twierdzy w d. 11 (24) bm.

Ustanowiona została placza za kawałki w mieście dla dorozki 1-go rzędu — 35 kop. i 2-go rzędu — 30 kop.; z miasta na Zieloną górę — 60 i 45 kop.; do drożnika szosowego — 75 i 60 kop.; za godzinę jazdy w obrębie miasta i góry Zielonej 90 i 75 kop.; za godzinę następną — 75 i 60 kop.; z dworca kolejowego na Nowy Plan 75 i 60 kop. i na dworzec — 60 i 45 kop.; z dworca kolejki na Stare Miasto — 90 i 75 kop. i na dworzec — 65 i 50 kop.; z dworca na przystanku lub z powrotem 90 i 75 kop. i z przystanku do Starego Miasta lub z powrotem 45 i 30 kop.; z przystanku na Nowy Plan lub z powrotem 75 i 60 kop.

Białystok (kor. w.). Od chwili salwidzenia miejscowego oddziału polskiego T-wa pomocy ofiarom wojny, upłynęło już sporo czasu. Sądząc by udało się, że po otrzymaniu salwidzenia oddział ogólnego sztabu się swobodnie zebrał na ogólnym, salwidzającym szerszego ogółu z zadaniem T-wa, wreszcie zebraniem niezbędnymi środkami materialnymi przez urzędowanie na wzór innych miast, kwepy ulomki, koncertów i t. p., by mogło istnieć przyjąć z pomocą polskim ofiarom wojny. Mniemania nasze w tym względzie, jak się okazuje, były mylne. O jakiejkolwiek bądź akcji oddziału białostockiego dotychczas nie słyszeliśmy wcale. Z dniem każdym warstwa licząca rodaków naszych, potrzebujących natchemniastowej pomocy. To jedno powinno być podjęte do rozpoczęcia czynnej działalności. Wszak przeto mówię: „podwójnie dajcie, kto daje przedko”. Ponieważ sprawa mińska posiada szersze znaczenie, swobodnie się przeto do ks. Sarskiego i p. K. Golańskiego, którzy, jak nam wiadomo, zostali upoważnieni przez innych członków do załatwiania wszelkich formalności, swobodnie w otwarciu oddziału, aż do czasu ukonstytuowania się komitetu, z prośbą o wyjaśnienie, w jakim stadium sprawa ta znajduje się w chwili obecnej.

D. 21 lutego (6 marca) r. b. odbyła się narada pólna z udziałem przedstawicieli miasta, członków Zarządu, prezesa miejskiej komisji sanitacyjnej dr. B. Ostrowskiego i lekarza miejskiego dr. B. Butma. Omawiano na niej kwestję wydania zarządzeń sanitarnych w celu udrożnienia miasta.

Jan Litewski. — Połock (kor. w.). D. 1 (14) marca w niedzielę o godz. 7 wicz. w lokalu zjazdu powiatowego odbędzie się zebranie miejscowego oddziału polsk. Tow. pomocy ofiarom wojny.

Tuż po przyjeździe do Połocka w ostatnich dniach lutego w liceum, jak dotąd, 50 osób. Ogólnie korzystnym byłoby daniem im pracy, może więc obywatela okoliczni zechcieliby w tym celu rozebrać ich między siebie. Upraszają się więc o jaknajbliższe zebranie się dla porady filii i omówienia liczących spraw.

Porządek dzienny obejmuje: wybór zarządu oddziału, sprawozdanie z jego działalności i sprawy bieżące.

Członkowie placę wpis 2 rb. lub 25 kop. miesięcznie. Zainteresowani mogą się zwracać listownie do miejscowego dziekana ks. Leona Swiatopółki-Mińskiego, prezesa Towarzystwa rolniczego Leona Rypinskiego lub marszałka szlachty A. Wyrubowa.

Nazajutrz d. 2 (15) marca o godz. 6 wicz. w obojrze katolickiej przy zauku Ryskim w domu darowanym przez s. p. Arceuszewską odbędzie się doroczne walne zebranie członków T-wa Dobroczyńców. Ponieważ dużo dzieci korzysta z nauki rzemiosł i pogładowo i obyczajowo się kształci, pożądanym więc, by członkowie przegrali się jaknajliczniej.

Porządek dzienny obejmuje m. in.: obiór członków zarządu; sprawozdanie za rok ubiegły; budżet na rok 1915; sprawy bieżące; sprawa szkoły kulturalnej i jądłodajni i wykwalifikowanych służących. Połockczanie.

Z Rusi.

Sprawa Genezaruka. (AP.) W m. Wasylkowie, na sesji wyjazdowej kijowskiego sądu okręgowego w d. 25 b. m. (10 marca) rozpoczęła się sprawa Genezaruka, oskarżonego o zamordowanie chłopca — żyda, Pasikowa, nazywanego inaszej Paszkowem. Jako obrońcy akcji cywilnej ze strony ojca zamordowanego stają adwokaci Zarudny, Grygorowicz-Barski, Brona i oskarżonego adw. Matuszewicz i z urzędu adw. Nowicki.

Podsiady, człowiek z gminu, lat 49. Z liczący nowolanych 64 świadków, przybył 50. Podług aktu oskarżenia w d. 27 listopada (12 grudnia) 1913 r. w miasteczku Fastowie, pow. wasylkowskiego, w składzie drzewa Kahana znaleziono zwłoki 12-letniego chłopca Józefa Pasikowa. Sekcja sądowo-lekarska stwierdziła, że śmierć nastąpiła wskutek zamordowania przez poranie nie ważnych naczyń szczytowych. Rany były zadane za życia denata, przyczem stwierdzono, że morderca zatknął ręką usta i nos mordowanego.

Na śledztwie pierwsiastkowym stwierdzono, że Pasikow w d. 26 września (11 października) 1913 r. bawił się wraz z 9-letnią siostrą i innymi dziećmi na ulicy około herbaciarni ludowej. Na prośbę nieznanego dziecinnego człowieka o ruderę brodzie i zakrwawionej twarzy, pragnącego się umyć, Pasikow zaprowadził go do herbaciarni. Nieznajomy po obmyciu się poszedł do restauracji i Pasikow poszedł z nieznanym w kierunku składu drzewa Kahana. Na drugi dzień po znalezieniu trupa Paszkowa, aresztowano owego nieznanego, jako podejznanego o kradzież skórek baranych. Podczas rewizji znaleziono przy nim kartki z kajetami i na palecie ślady krwi. Dzieci poznały w nim nieznanego, którym okazał się właściciel Genezaruk. Kartki okazały się wydane z kajetu zamordowanego.

Genezaruk nie przyznał się do zabójstwa i twierdził, iż po obmyciu pokrwawionej w bójce nliżanej twarzy, udał się na dworzec kolejowy, ale go żądne z dzieci nie odprowadzało. Kartki otrzymał w jakimś sklepie, gdzie coś kupował. Genezaruk zmienił kilkakrotnie swe zeznania.

Akt oskarżenia obwinia Genezaruka że w zamiarze pozbawienia życia Paszkowa, zatknął nim ręką nos i usta a później przedmiotem ostrym zadął mu 14 ran, z których dwie śmiertelne.

Przesłstwo przewidziane jest w 1 cz. par. 145 ust. karnej.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, Genezaruk ani do zbrodni morderstwa, ani do kradzieży skórek baranych nie przyznał się. Rozpoczęło się badanie świadków.

Świadek Froim Paszkow zeznał, iż Genezaruk zabił Józefa, aby wywołał pogrom żydów w Fastowie. Następni świadkowie, zeznający we czwartek 26 bm. (11 marca), nie ważniejsze nie potwierdzają wiary oskarżonego nie zeznali.

Z Królestwa.

Oświata dla bezdomnych. Na ostatnim posiedzeniu sekcji szkolniczej C. K. O. poruszono ważną sprawę potrzeb oświaty dla bezdomnych w postaci pomocy do nauki i poradnik popularnych.

Swoje usługi w tym kierunku proponowało koto nauczycieli bezdomnych, do którego się zwracają małe poszczególnie komitety i schroniska z propozycjami organizacji wykładów i poradnik.

Świadekta dla obcych poddanych. Centralny Komitet Obywatelski wydał polakom, poddanym niemieckim i austriackim, 2,284 zaświadczenia, że należą oni do narodowości polskiej.

Podaję do general-gubernatora warszawskiego o pozostawieniu w Warszawie przestano z górą 800.

Delegacja Tow. opieki nad zabitymi przeszła do Warszawy, zaplanowana stanem budowy w Królestwie z wieków ubiegłych, przybyła do Petrogradu w celu pozyskania starań o ochronę tych budowli. Do delegacji należą pp. prezes zarządu Towarzystwa Edward hr. Krasiński, W. Kłyszowski i inż. Kaz. Skórewicz. W Petrogradzie dla kolonii polskiej delegacja urzędu wieczór informacyjny, na którym zapozna zebranych z rozmiarem kłesk kulturalnych i z akcją Tow. opieki nad zabitymi przeszłości.

S. p. Edmund Plebiski, prawnik, znany zaszczytnie w kręgach warszawskich zmarł w tych dniach. Był wychowawcą Szkoły Głównej, jednym z założycieli czasopisma „Niwę” i gorliwym współpracownikiem „Gazety sądowej”.

Przeniesienie cudownego obrazu. Wobec działań wojennych, odbywających się na terenie pow. sochaczewskiego, zniszczenia kościoła w Międziewicach i braku należytej opieki, J. E. ks. arcybiskup warszawski, na skutek starania ks. Henryka Stankiewicza, przeniósł z Wiskitek, zezwolił na wywiezienie z opuszczonego kościoła w Międziewicach, obrazu cudownego Matki Boskiej i umieszczenia go w kościele w Wiskitkach. Zaznaczyć należy, iż obraz cudowny, z chwila oddalenia się działań wojennych i doprowadzenia kościoła w Międziewicach do należytego stanu, wróci na swe dawne miejsce.

Tow. zoologiczne w Warszawie. Grono osób wystąpiło o zalegalizowanie ustawy warszawskiego Towarzystwa zoologicznego. Najbliższym zadaniem tej instytucji ma być założenie i utrzymanie akwarium i terarium na potrzeby uczącej się młodzieży, ażeby młodzież te przyzwyczaiła do uczenia się nauk przyrodniczych nie tylko z książek i obrazków, lecz i z obserwacji żywych okazów.

Król bułgarski dla żydów polskich. Grzegorz żyd. donosi, że car Bułgarii przesłał znaczną ofiarę do komitetu żydowskiego, powstałego w Sofii w celu zbierania ofiar dla pokrzywdzonych wskutek wojny w Polsce włącznie żydów.

Dzór prokuratorski w Galicji. Prokurator izby sądowej warszawskiej, Hosse, wyjechał — jak pisze

Z Galicji.

Dzór prokuratorski w Galicji. Prokurator izby sądowej warszawskiej, Hosse, wyjechał — jak pisze

Wojna. — W Warszawie, na sesji wyjazdowej kijowskiego sądu okręgowego w d. 25 b. m. (10 marca) rozpoczęła się sprawa Genezaruka, oskarżonego o zamordowanie chłopca — żyda, Pasikowa, nazywanego inaszej Paszkowem. Jako obrońcy akcji cywilnej ze strony ojca zamordowanego stają adwokaci Zarudny, Grygorowicz-Barski, Brona i oskarżonego adw. Matuszewicz i z urzędu adw. Nowicki.

Podsiady, człowiek z gminu, lat 49. Z liczący nowolanych 64 świadków, przybył 50. Podług aktu oskarżenia w d. 27 listopada (12 grudnia) 1913 r. w miasteczku Fastowie, pow. wasylkowskiego, w składzie drzewa Kahana znaleziono zwłoki 12-letniego chłopca Józefa Pasikowa. Sekcja sądowo-lekarska stwierdziła, że śmierć nastąpiła wskutek zamordowania przez poranie nie ważnych naczyń szczytowych. Rany były zadane za życia denata, przyczem stwierdzono, że morderca zatknął ręką usta i nos mordowanego.

Na śledztwie pierwsiastkowym stwierdzono, że Pasikow w d. 26 września (11 października) 1913 r. bawił się wraz z 9-letnią siostrą i innymi dziećmi na ulicy około herbaciarni ludowej. Na prośbę nieznanego dziecinnego człowieka o ruderę brodzie i zakrwawionej twarzy, pragnącego się umyć, Pasikow zaprowadził go do herbaciarni. Nieznajomy po obmyciu się poszedł do restauracji i Pasikow poszedł z nieznanym w kierunku składu drzewa Kahana. Na drugi dzień po znalezieniu trupa Paszkowa, aresztowano owego nieznanego, jako podejznanego o kradzież skórek baranych. Podczas rewizji znaleziono przy nim kartki z kajetami i na palecie ślady krwi. Dzieci poznały w nim nieznanego, którym okazał się właściciel Genezaruk. Kartki okazały się wydane z kajetu zamordowanego.

Genezaruk nie przyznał się do zabójstwa i twierdził, iż po obmyciu pokrwawionej w bójce nliżanej twarzy, udał się na dworzec kolejowy, ale go żądne z dzieci nie odprowadzało. Kartki otrzymał w jakimś sklepie, gdzie coś kupował. Genezaruk zmienił kilkakrotnie swe zeznania.

Akt oskarżenia obwinia Genezaruka że w zamiarze pozbawienia życia Paszkowa, zatknął nim ręką nos i usta a później przedmiotem ostrym zadął mu 14 ran, z których dwie śmiertelne.

Przesłstwo przewidziane jest w 1 cz. par. 145 ust. karnej.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, Genezaruk ani do zbrodni morderstwa, ani do kradzieży skórek baranych nie przyznał się. Rozpoczęło się badanie świadków.

Świadek Froim Paszkow zeznał, iż Genezaruk zabił Józefa, aby wywołał pogrom żydów w Fastowie. Następni świadkowie, zeznający we czwartek 26 bm. (11 marca), nie ważniejsze nie potwierdzają wiary oskarżonego nie zeznali.

Oświata dla bezdomnych. Na ostatnim posiedzeniu sekcji szkolniczej C. K. O. poruszono ważną sprawę potrzeb oświaty dla bezdomnych w postaci pomocy do nauki i poradnik popularnych.

Swoje usługi w tym kierunku proponowało koto nauczycieli bezdomnych, do którego się zwracają małe poszczególnie komitety i schroniska z propozycjami organizacji wykładów i poradnik.

Świadekta dla obcych poddanych. Centralny Komitet Obywatelski wydał polakom, poddanym niemieckim i austriackim, 2,284 zaświadczenia, że należą oni do narodowości polskiej.

Podaję do general-gubernatora warszawskiego o pozostawieniu w Warszawie przestano z górą 800.

Warsz. Dniem. — z delegacją, przekazywamy pełnienie swych obowiązków wice-prokuratorowi izby.

Prokuratorowi Hessemu ministerjum sprawiedliwości polecił zorganizowanie dozoru prokuratorowskiego w Galicji. Prokuratorowi towarzyszy szereg urzędników izby sądowej warszawskiej, którzy mają pozostać z nim w Galicji do czasu ukończenia wojny. Utworzenie dozoru prokuratorowskiego wywołane zostało powstaniem w Galicji całego szeregu spraw, domagających się odpowiedniego rozstrzygnięcia prawnego. Wszystkie sprawy karne w Galicji podlegają, jak dotąd, kompetencji sądów wojenych.

Z sądownictwa w Galicji. Sądownictwo lwowskie mimo trudne stosunki, mimo niewygodny, no i braku środków do życia wytrwało na stanowiskach i urządzenie bez przerwy wśród opłakanych warunków. Trzeba zażreć — pisze „Słowo Polskie” — do której sali rozpraw sekcji I, aby zrozumiałe ile poświęcenia wymaga prowadzenie rozpraw. Z powodu zupełnego braku opatu kilku sędziów schodzi się w olsnej sali „kanclerzji”, która z powodu nagromadzenia stołów i pulków wygląda jak hala aukcyjna. Gdy się doda do tego kilkanaście albo i kilkadziesiąt stron, na się wrażeń w przybliżeniu, co się dzieje w czasie rozpraw. A mimo to, w „salach” takich panuje śmiało, to też sędziowie siedzą w futnach i kaniach, a niektórzy z powodu odmrożenia rąk nawet w rękawiczkach. I licha rozprawy wcale się nie zmniejszają, ale owszem w ostatnich czasach wzrosła. Mnożą się przeważnie rozprawy z tytułu najmu mieszkań, niedotrzymania umów dostawy w czasie wojny i to o sprawy nieobjęte moratorium. A potem czeka sędziów wyrotownie wyroki, nakazów i t. d., przy pisaniu których często agramat pisanu.

Nowa gazeta rosyjska we Lwowie. Na miejsce zawieszzonego pisma „Lwowskoje Wojeńskie Slowo” we Lwowie zaczęła wychodzić nowa gazeta „Lwowskiej Wiestnik”.

Nowa gazeta rosyjska we Lwowie. Na miejsce zawieszzonego pisma „Lwowskoje Wojeńskie Slowo” we Lwowie zaczęła wychodzić nowa gazeta „Lwowskiej Wiestnik”.

Z Rosji.

O podstawienie dziecka. (AP.) W moskiewskim sądzie okręgowym rozpoczęło się rozpatrywanie sprawy przeciwko artyście Moulin, oskarżonej przez bankiera Dżamgarowa o podawienie dziecka.

Kolonizacja ziem niemieckich. „Nowoje Wremia” donosi, że wobec tego, iż po likwidacji niemieckiej własności rolnej w obwodzie czarnomorskim pozostają wolne całe przestrzenie ziemi w kulturze, włościanie ostowie z prowincji Nadbaltyckiej wysłali delegatów dla zbadania warunków masowego przesiedlenia się ostów na byłe grunta niemieckie.

Król bułgarski dla żydów polskich. Grzegorz żyd. donosi, że car Bułgarii przesłał znaczną ofiarę do komitetu żydowskiego, powstałego w Sofii w celu zbierania ofiar dla pokrzywdzonych wskutek wojny w Polsce włącznie żydów.

Dzór prokuratorski w Galicji. Prokurator izby sądowej warszawskiej, Hosse, wyjechał — jak pisze

Wojna. — W Warszawie, na sesji wyjazdowej kijowskiego sądu okręgowego w d. 25 b. m. (10 marca) rozpoczęła się sprawa Genezaruka, oskarżonego o zamordowanie chłopca — żyda, Pasikowa, nazywanego inaszej Paszkowem. Jako obrońcy akcji cywilnej ze strony ojca zamordowanego stają adwokaci Zarudny, Grygorowicz-Barski, Brona i oskarżonego adw. Matuszewicz i z urzędu adw. Nowicki.

Podsiady, człowiek z gminu, lat 49. Z liczący nowolanych 64 świadków, przybył 50. Podług aktu oskarżenia w d. 27 listopada (12 grudnia) 1913 r. w miasteczku Fastowie, pow. wasylkowskiego, w składzie drzewa Kahana znaleziono zwłoki 12-letniego chłopca Józefa Pasikowa. Sekcja sądowo-lekarska stwierdziła, że śmierć nastąpiła wskutek zamordowania przez poranie nie ważnych naczyń szczytowych. Rany były zadane za życia denata, przyczem stwierdzono, że morderca zatknął ręką usta i nos mordowanego.

Na śledztwie pierwsiastkowym stwierdzono, że Pasikow w d. 26 września (11 października) 1913 r. bawił się wraz z 9-letnią siostrą i innymi dziećmi na ulicy około herbaciarni ludowej. Na prośbę nieznanego dziecinnego człowieka o ruderę brodzie i zakrwawionej twarzy, pragnącego się umyć, Pasikow zaprowadził go do herbaciarni. Nieznajomy po obmyciu się poszedł do restauracji i Pasikow poszedł z nieznanym w kierunku składu drzewa Kahana. Na drugi dzień po znalezieniu trupa Paszkowa, aresztowano owego nieznanego, jako podejznanego o kradzież skórek baranych. Podczas rewizji znaleziono przy nim kartki z kajetami i na palecie ślady krwi. Dzieci poznały w nim nieznanego, którym okazał się właściciel Genezaruk. Kartki okazały się wydane z kajetu zamordowanego.

Genezaruk nie przyznał się do zabójstwa i twierdził, iż po obmyciu pokrwawionej w bójce nliżanej twarzy, udał się na dworzec kolejowy, ale go żądne z dzieci nie odprowadzało. Kartki otrzymał w jakimś sklepie, gdzie coś kupował. Genezaruk zmienił kilkakrotnie swe zeznania.

Akt oskarżenia obwinia Genezaruka że w zamiarze pozbawienia życia Paszkowa, zatknął nim ręką nos i usta a później przedmiotem ostrym zadął mu 14 ran, z których dwie śmiertelne.

Przesłstwo przewidziane jest w 1 cz. par. 145 ust. karnej.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, Genezaruk ani do zbrodni morderstwa, ani do kradzieży skórek baranych nie przyznał się. Rozpoczęło się badanie świadków.

Świadek Froim Paszkow zeznał, iż Genezaruk zabił Józefa, aby wywołał pogrom żydów w Fastowie. Następni świadkowie, zeznający we czwartek 26 bm. (11 marca), nie ważniejsze nie potwierdzają wiary oskarżonego nie zeznali.

Oświata dla bezdomnych. Na ostatnim posiedzeniu sekcji szkolniczej C. K. O. poruszono ważną sprawę potrzeb oświaty dla bezdomnych w postaci pomocy do nauki i poradnik popularnych.

Swoje usługi w tym kierunku proponowało koto nauczycieli bezdomnych, do którego się zwracają małe poszczególnie komitety i schroniska z propozycjami organizacji wykładów i poradnik.

Świadekta dla obcych poddanych. Centralny Komitet Obywatelski wydał polakom, poddanym niemieckim i austriackim, 2,284 zaświadczenia, że należą oni do narodowości polskiej.

Warsz. Dniem. — z delegacją, przekazywamy pełnienie swych obowiązków wice-prokuratorowi izby.

Prokuratorowi Hessemu ministerjum sprawiedliwości polecił zorganizowanie dozoru prokuratorowskiego w Galicji. Prokuratorowi towarzyszy szereg urzędników izby sądowej warszawskiej, którzy mają pozostać z nim w Galicji do czasu ukończenia wojny. Utworzenie dozoru prokuratorowskiego wywołane zostało powstaniem w Galicji całego szeregu spraw, domagających się odpowiedniego rozstrzygnięcia prawnego. Wszystkie sprawy karne w Galicji podlegają, jak dotąd, kompetencji sądów wojenych.

Z sądownictwa w Galicji. Sądownictwo lwowskie mimo trudne stosunki, mimo niewygodny, no i braku środków do życia wytrwało na stanowiskach i urządzenie bez przerwy wśród opłakanych warunków. Trzeba zażreć — pisze „Słowo Polskie” — do której sali rozpraw sekcji I, aby zrozumiałe ile poświęcenia wymaga prowadzenie rozpraw. Z powodu zupełnego braku opatu kilku sędziów schodzi się w olsnej sali „kanclerzji”, która z powodu nagromadzenia stołów i pulków wygląda jak hala aukcyjna. Gdy się doda do tego kilkanaście albo i kilkadziesiąt stron, na się wrażeń w przybliżeniu, co się dzieje w czasie rozpraw. A mimo to, w „salach” takich panuje śmiało, to też sędziowie siedzą w futnach i kaniach, a niektórzy z powodu odmrożenia rąk nawet w rękawiczkach. I licha rozprawy wcale się nie zmniejszają, ale owszem w ostatnich czasach wzrosła. Mnożą się przeważnie rozprawy z tytułu najmu mieszkań, niedotrzymania umów dostawy w czasie wojny i to o sprawy nieobjęte moratorium. A potem czeka sędziów wyrotownie wyroki, nakazów i t. d., przy pisaniu których często agramat pisanu.

Nowa gazeta rosyjska we Lwowie. Na miejsce zawieszzonego pisma „Lwowskoje Wojeńskie Slowo” we Lwowie zaczęła wychodzić nowa gazeta „Lwowskiej Wiestnik”.

Nowa gazeta rosyjska we Lwowie. Na miejsce zawieszzonego pisma „Lwowskoje Wojeńskie Slowo” we Lwowie zaczęła wychodzić nowa gazeta „Lwowskiej Wiestnik”.

Z Rosji.

O podstawienie dziecka. (AP.) W moskiewskim sądzie okręgowym rozpoczęło się rozpatrywanie sprawy przeciwko artyście Moulin, oskarżonej przez bankiera Dżamgarowa o podawienie dziecka.

Kolonizacja ziem niemieckich. „Nowoje Wremia” donosi, że wobec tego, iż po likwidacji niemieckiej własności rolnej w obwodzie czarnomorskim pozostają wolne całe przestrzenie ziemi w kulturze, włościanie ostowie z prowincji Nadbaltyckiej wysłali delegatów dla zbadania warunków masowego przesiedlenia się ostów na byłe grunta niemieckie.

Król bułgarski dla żydów polskich. Grzegorz żyd. donosi, że car Bułgarii przesłał znaczną ofiarę do komitetu żydowskiego, powstałego w Sofii w celu zbierania ofiar dla pokrzywdzonych wskutek wojny w Polsce włącznie żydów.

Dzór prokuratorski w Galicji. Prokurator izby sądowej warszawskiej, Hosse, wyjechał — jak pisze

Wojna. — W Warszawie, na sesji wyjazdowej kijowskiego sądu okręgowego w d. 25 b. m. (10 marca) rozpoczęła się sprawa Genezaruka, oskarżonego o zamordowanie chłopca — żyda, Pasikowa, nazywanego inaszej Paszkowem. Jako obrońcy akcji cywilnej ze strony ojca zamordowanego stają adwokaci Zarudny, Grygorowicz-Barski, Brona i oskarżonego adw. Matuszewicz i z urzędu adw. Nowicki.

Podsiady, człowiek z gminu, lat 49. Z liczący nowolanych 64 świadków, przybył 50. Podług aktu oskarżenia w d. 27 listopada (12 grudnia) 1913 r. w miasteczku Fastowie, pow. wasylkowskiego, w składzie drzewa Kahana znaleziono zwłoki 12-letniego chłopca Józefa Pasikowa. Sekcja sądowo-lekarska stwierdziła, że śmierć nastąpiła wskutek zamordowania przez poranie nie ważnych naczyń szczytowych. Rany były zadane za życia denata, przyczem stwierdzono, że morderca zatknął ręką usta i nos mordowanego.

Na śledztwie pierwsiastkowym stwierdzono, że Pasikow w d. 26 września (11 października) 1913 r. bawił się wraz z 9-letnią siostrą i innymi dziećmi na ulicy około herbaciarni ludowej. Na prośbę nieznanego dziecinnego człowieka o ruderę brodzie i zakrwawionej twarzy, pragnącego się umyć, Pasikow zaprowadził go do herbaciarni. Nieznajomy po obmyciu się poszedł do restauracji i Pasikow poszedł z nieznanym w kierunku składu drzewa Kahana. Na drugi dzień po znalezieniu trupa Paszkowa, aresztowano owego nieznanego, jako podejznanego o kradzież skórek baranych. Podczas rewizji znaleziono przy nim kartki z kajetami i na palecie ślady krwi. Dzieci poznały w nim nieznanego, którym okazał się właściciel Genezaruk. Kartki okazały się wydane z kajetu zamordowanego.

Genezaruk nie przyznał się do zabójstwa i twierdził, iż po obmyciu pokrwawionej w bójce nliżanej twarzy, udał się na dworzec kolejowy, ale go żądne z dzieci nie odprowadzało. Kartki otrzymał w jakimś sklepie, gdzie coś kupował. Genezaruk zmienił kilkakrotnie swe zeznania.

Akt oskarżenia obwinia Genezaruka że w zamiarze pozbawienia życia Paszkowa, zatknął nim ręką nos i usta a później przedmiotem ostrym zadął mu 14 ran, z których dwie śmiertelne.

Przesłstwo przewidziane jest w 1 cz. par. 145 ust. karnej.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, Genezaruk ani do zbrodni morderstwa, ani do kradzieży skórek baranych nie przyznał się. Rozpoczęło się badanie świadków.

Świadek Froim Paszkow zeznał, iż Genezaruk zabił Józefa, aby wywołał pogrom żydów w Fastowie. Następni świadkowie, zeznający we czwartek 26 bm. (11 marca), nie ważniejsze nie potwierdzają wiary oskarżonego nie zeznali.

abność szturmu do Konstantynopola. Enver-pasza nalega, aby broń...

Nadzieje Turcji.

Według wiadomości, otrzymanych przez dzienniki berlińskie...

W Persji.

(AP.) Z Benderbaszry donoszą o aresztowaniu przez władzę angielską...

Japonia i Chiny.

(AP.) Z Tokio donoszą, że z powodu petrakcji z Chinami japoński prezydent...

Echa wojenne.

Podczas niedawnych bitew pod G. smażono w okopach list w języku niemieckim...

Mając nadzieję, że w dniach najbliższych wojna znova będzie...

Twoja Gerta.

Mieszkaniec Włocławka, p. A. Kowalski, przybył do Warszawy...

W kierunku Marmaroszu bez zmian. W dn. 23 bm. (8 marca) rosjanie zajęli...

Przekazy do Galicji i na Bukowinę. Petrograd, (AP.) W Zbiorze postanowień...

Rosliny lecznicze. Tyflis, (AP.) W ogrodzie Botanicznym przystąpiono do siania...

Sprawa Gonczaruka. Wasylkow, (AP.) 26 bm. (11 marca). Komisarz policji Malicki opowiada...

Ostatnie telegramy.

Otrzymane w nocy 26 bm. (11 marca). Z FRONTU WSCHODNIEGO.

Petrograd, (AP.) 26 bm. (11 marca). Urzędnicie. Ze sztabu Woźdza Naczelnego...

W Karpatach wszystkie ataki nieprzyjacielskie zostały odparte...

W Galicji Wschodniej na południu od Czyżniowa parliśmy Niemców.

Petrograd, (AP.) 26 bm. (11 marca). W przegladzie „Armijskiego Wiestnika”...

W rejonie za Wisłą toczą się walki nad Pilicą. Pod Domaniewiczami i lasem...

W Galicji walka mają poprzedni zacięty charakter. W dn. 23 i 24 bm. (8 i 9 marca)...

borcz i Użok. Tu został odparty szereg powtarzających się ataków pod Rabba, Radziejowem, Smolnikiem, Tarnawą...

W nocy na 24 bm. (9 marca) ataki powtarzały się w okolicy Tarnawy...

W nocy na 25 bm. (10 marca) i rano przeciwnik niejednokrotnie, lecz bezowocnie...

W okolicy Rosochacza w dn. 24 bm. (9 marca) i w nocy na 25 bm. (10 marca)...

W kierunku Marmaroszu bez zmian. W dn. 23 bm. (8 marca) rosjanie zajęli...

Przekazy do Galicji i na Bukowinę. Petrograd, (AP.) W Zbiorze postanowień...

Rosliny lecznicze. Tyflis, (AP.) W ogrodzie Botanicznym przystąpiono do siania...

Sprawa Gonczaruka. Wasylkow, (AP.) 26 bm. (11 marca). Komisarz policji Malicki opowiada...

W przegladzie „Armijskiego Wiestnika” z dn. 26 bm. (11 marca) wydrukowano...

W rejonie za Wisłą toczą się walki nad Pilicą. Pod Domaniewiczami i lasem...

W Galicji Wschodniej na południu od Czyżniowa parliśmy Niemców.

Petrograd, (AP.) 26 bm. (11 marca). W przegladzie „Armijskiego Wiestnika”...

W rejonie za Wisłą toczą się walki nad Pilicą. Pod Domaniewiczami i lasem...

W Galicji walka mają poprzedni zacięty charakter. W dn. 23 i 24 bm. (8 i 9 marca)...

narodu, prezesa am. kraju nie wspominał specjalnie o Austrii. Jednocześnie nie zaprzeczono szczególnego podniesienia...

POZYCZKA KASY PAŃSTWA W ANGLIJI. Londyn, (AP.) 26 bm. (11 marca). Otwarta dziś subskrypcja 3 pr. bonów...

Londyn, (AP.) Pomocnik sekretarza stanu do spraw zagranicznych, Prime-rose...

Londyn, (AP.) 25 bm. (10 marca). Odpowiadając w Izbie gmin na zapytanie...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Na szerokim świecie. Nowe udoskonalenie telefonu. Ameryka świeciła niedawno nowy tryumf...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

los; nieoszczędny na poddawan Bell zdołał rozmówić się z pomocą druta z mieszczącym o piętro niżej Watsonem.

W 7 miesięcy później wynalazcy rozmawiali już ze sobą na odległość 3 mil.

Od tej chwili życie ludzkie wzbogaciło się nowym potężnym czynnikiem...

Stracenie sprawców zamachu Serajewskiego. Gazety wiedeńskie podają...

Najpierw stracony został Gabrynowicz. Odpowiadając w Izbie gmin na zapytanie...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wyprowadzenie do Dardanelów. SZTOKHOLM, (AP.) 26 bm. (11 marca). Według informacji prasy...

Wileński oddział T-wa pomocy biednym rodzinom polaków, uczestniczących w wojnie...

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30 rb. 30 kop., Korwie 18 rb., Bogusławski 75 rb. 76 kop., Troki 118 rb. 50 kop., Landarow 90 rb. 9 kop., Stare Troki 60 rb., Polukina 37 kop., 80 kop., Rudzki 31 rb. 62 kop., Rykonty 17 rb. 27 kop., Samieliski 26 rb. 20 kop., Wysoki Dwór 27 rb. 5 kop., Jewie 80 rb., Kronie 24 rb., Zosie 120 rb. 54 kop., Kozakowski 15 rb. 51 kop., Żymory 15 rb., Koszary 28 rb. 14 kop., Kowale 17 rb. 2 rb., Rudnia 37 rb. 70 kop., Gieguzyn 18 rb. 50 kop., Kietowicki 10 rb. 4 kop., Merez 3 rb. 9 kop., Marcinków 33 rb. 6 kop., Niedziangi 7 rb., Dangi 28 rb. 8 kop., Puncie 7 rb. 54 kop., Butrymańce 155 rb. 98 kop., Jezno 74 rb. 25 kop., Stokłowski 174 rb., Olawa 4 rb., Hanuszyski 88 rb. 32 kop., Duśmiany 12 rb., Niemonajce 9 rb. 45 kop., Niemonajce 12 rb. 54 kop., Birsztany 51 rb. 75 kop., Murwana Oszmiana 40 rb. 45 kop., Holszany 206 rb. 60 kop., Smorgonie 81 rb. 60 kop., Gudohaj 13 rb., Zapurny 13 rb. 30 kop.

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30 rb. 30 kop., Korwie 18 rb., Bogusławski 75 rb. 76 kop., Troki 118 rb. 50 kop., Landarow 90 rb. 9 kop., Stare Troki 60 rb., Polukina 37 kop., 80 kop., Rudzki 31 rb. 62 kop., Rykonty 17 rb. 27 kop., Samieliski 26 rb. 20 kop., Wysoki Dwór 27 rb. 5 kop., Jewie 80 rb., Kronie 24 rb., Zosie 120 rb. 54 kop., Kozakowski 15 rb. 51 kop., Żymory 15 rb., Koszary 28 rb. 14 kop., Kowale 17 rb. 2 rb., Rudnia 37 rb. 70 kop., Gieguzyn 18 rb. 50 kop., Kietowicki 10 rb. 4 kop., Merez 3 rb. 9 kop., Marcinków 33 rb. 6 kop., Niedziangi 7 rb., Dangi 28 rb. 8 kop., Puncie 7 rb. 54 kop., Butrymańce 155 rb. 98 kop., Jezno 74 rb. 25 kop., Stokłowski 174 rb., Olawa 4 rb., Hanuszyski 88 rb. 32 kop., Duśmiany 12 rb., Niemonajce 9 rb. 45 kop., Niemonajce 12 rb. 54 kop., Birsztany 51 rb. 75 kop., Murwana Oszmiana 40 rb. 45 kop., Holszany 206 rb. 60 kop., Smorgonie 81 rb. 60 kop., Gudohaj 13 rb., Zapurny 13 rb. 30 kop.

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30 rb. 30 kop., Korwie 18 rb., Bogusławski 75 rb. 76 kop., Troki 118 rb. 50 kop., Landarow 90 rb. 9 kop., Stare Troki 60 rb., Polukina 37 kop., 80 kop., Rudzki 31 rb. 62 kop., Rykonty 17 rb. 27 kop., Samieliski 26 rb. 20 kop., Wysoki Dwór 27 rb. 5 kop., Jewie 80 rb., Kronie 24 rb., Zosie 120 rb. 54 kop., Kozakowski 15 rb. 51 kop., Żymory 15 rb., Koszary 28 rb. 14 kop., Kowale 17 rb. 2 rb., Rudnia 37 rb. 70 kop., Gieguzyn 18 rb. 50 kop., Kietowicki 10 rb. 4 kop., Merez 3 rb. 9 kop., Marcinków 33 rb. 6 kop., Niedziangi 7 rb., Dangi 28 rb. 8 kop., Puncie 7 rb. 54 kop., Butrymańce 155 rb. 98 kop., Jezno 74 rb. 25 kop., Stokłowski 174 rb., Olawa 4 rb., Hanuszyski 88 rb. 32 kop., Duśmiany 12 rb., Niemonajce 9 rb. 45 kop., Niemonajce 12 rb. 54 kop., Birsztany 51 rb. 75 kop., Murwana Oszmiana 40 rb. 45 kop., Holszany 206 rb. 60 kop., Smorgonie 81 rb. 60 kop., Gudohaj 13 rb., Zapurny 13 rb. 30 kop.

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30 rb. 30 kop., Korwie 18 rb., Bogusławski 75 rb. 76 kop., Troki 118 rb. 50 kop., Landarow 90 rb. 9 kop., Stare Troki 60 rb., Polukina 37 kop., 80 kop., Rudzki 31 rb. 62 kop., Rykonty 17 rb. 27 kop., Samieliski 26 rb. 20 kop., Wysoki Dwór 27 rb. 5 kop., Jewie 80 rb., Kronie 24 rb., Zosie 120 rb. 54 kop., Kozakowski 15 rb. 51 kop., Żymory 15 rb., Koszary 28 rb. 14 kop., Kowale 17 rb. 2 rb., Rudnia 37 rb. 70 kop., Gieguzyn 18 rb. 50 kop., Kietowicki 10 rb. 4 kop., Merez 3 rb. 9 kop., Marcinków 33 rb. 6 kop., Niedziangi 7 rb., Dangi 28 rb. 8 kop., Puncie 7 rb. 54 kop., Butrymańce 155 rb. 98 kop., Jezno 74 rb. 25 kop., Stokłowski 174 rb., Olawa 4 rb., Hanuszyski 88 rb. 32 kop., Duśmiany 12 rb., Niemonajce 9 rb. 45 kop., Niemonajce 12 rb. 54 kop., Birsztany 51 rb. 75 kop., Murwana Oszmiana 40 rb. 45 kop., Holszany 206 rb. 60 kop., Smorgonie 81 rb. 60 kop., Gudohaj 13 rb., Zapurny 13 rb. 30 kop.

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30 rb. 30 kop., Korwie 18 rb., Bogusławski 75 rb. 76 kop., Troki 118 rb. 50 kop., Landarow 90 rb. 9 kop., Stare Troki 60 rb., Polukina 37 kop., 80 kop., Rudzki 31 rb. 62 kop., Rykonty 17 rb. 27 kop., Samieliski 26 rb. 20 kop., Wysoki Dwór 27 rb. 5 kop., Jewie 80 rb., Kronie 24 rb., Zosie 120 rb. 54 kop., Kozakowski 15 rb. 51 kop., Żymory 15 rb., Koszary 28 rb. 14 kop., Kowale 17 rb. 2 rb., Rudnia 37 rb. 70 kop., Gieguzyn 18 rb. 50 kop., Kietowicki 10 rb. 4 kop., Merez 3 rb. 9 kop., Marcinków 33 rb. 6 kop., Niedziangi 7 rb., Dangi 28 rb. 8 kop., Puncie 7 rb. 54 kop., Butrymańce 155 rb. 98 kop., Jezno 74 rb. 25 kop., Stokłowski 174 rb., Olawa 4 rb., Hanuszyski 88 rb. 32 kop., Duśmiany 12 rb., Niemonajce 9 rb. 45 kop., Niemonajce 12 rb. 54 kop., Birsztany 51 rb. 75 kop., Murwana Oszmiana 40 rb. 45 kop., Holszany 206 rb. 60 kop., Smorgonie 81 rb. 60 kop., Gudohaj 13 rb., Zapurny 13 rb. 30 kop.

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30 rb. 30 kop., Korwie 18 rb., Bogusławski 75 rb. 76 kop., Troki 118 rb. 50 kop., Landarow 90 rb. 9 kop., Stare Troki 60 rb., Polukina 37 kop., 80 kop., Rudzki 31 rb. 62 kop., Rykonty 17 rb. 27 kop., Samieliski 26 rb. 20 kop., Wysoki Dwór 27 rb. 5 kop., Jewie 80 rb., Kronie 24 rb., Zosie 120 rb. 54 kop., Kozakowski 15 rb. 51 kop., Żymory 15 rb., Koszary 28 rb. 14 kop., Kowale 17 rb. 2 rb., Rudnia 37 rb. 70 kop., Gieguzyn 18 rb. 50 kop., Kietowicki 10 rb. 4 kop., Merez 3 rb. 9 kop., Marcinków 33 rb. 6 kop., Niedziangi 7 rb., Dangi 28 rb. 8 kop., Puncie 7 rb. 54 kop., Butrymańce 155 rb. 98 kop., Jezno 74 rb. 25 kop., Stokłowski 174 rb., Olawa 4 rb., Hanuszyski 88 rb. 32 kop., Duśmiany 12 rb., Niemonajce 9 rb. 45 kop., Niemonajce 12 rb. 54 kop., Birsztany 51 rb. 75 kop., Murwana Oszmiana 40 rb. 45 kop., Holszany 206 rb. 60 kop., Smorgonie 81 rb. 60 kop., Gudohaj 13 rb., Zapurny 13 rb. 30 kop.

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30 rb. 30 kop., Korwie 18 rb., Bogusławski 75 rb. 76 kop., Troki 118 rb. 50 kop., Landarow 90 rb. 9 kop., Stare Troki 60 rb., Polukina 37 kop., 80 kop., Rudzki 31 rb. 62 kop., Rykonty 17 rb. 27 kop., Samieliski 26 rb. 20 kop., Wysoki Dwór 27 rb. 5 kop., Jewie 80 rb., Kronie 24 rb., Zosie 120 rb. 54 kop., Kozakowski 15 rb. 51 kop., Żymory 15 rb., Koszary 28 rb. 14 kop., Kowale 17 rb. 2 rb., Rudnia 37 rb. 70 kop., Gieguzyn 18 rb. 50 kop., Kietowicki 10 rb. 4 kop., Merez 3 rb. 9 kop., Marcinków 33 rb. 6 kop., Niedziangi 7 rb., Dangi 28 rb. 8 kop., Puncie 7 rb. 54 kop., Butrymańce 155 rb. 98 kop., Jezno 74 rb. 25 kop., Stokłowski 174 rb., Olawa 4 rb., Hanuszyski 88 rb. 32 kop., Duśmiany 12 rb., Niemonajce 9 rb. 45 kop., Niemonajce 12 rb. 54 kop., Birsztany 51 rb. 75 kop., Murwana Oszmiana 40 rb. 45 kop., Holszany 206 rb. 60 kop., Smorgonie 81 rb. 60 kop., Gudohaj 13 rb., Zapurny 13 rb. 30 kop.

W Włocławku: kościół Katedralny 177 rb. 28 i pół kop., kościół Wesołych Świątych 88 rb. 40 kop., kościół św. Bartłomieja 9 rb. 15 kop., kościół św. Mikłaja 7 rb. 6 kop., kościół św. Jerzego (seminarium) 42 rb. 25 kop., kościół św. Michała 19 rb. 74 kop., Ostrabrama 110 rb., kościół św. Stefana 30 rb. 20 kop., kościół Bernardynów 89 rb., kościół św. Rafała 103 rb., kościół św. Ducha 113 rb. 59 kop., kaplica Biała Waka 28 rb. kościół Janinow 9 rb., kościół św. Filipa i Jakóba 150 rb.

Na prowincji: Niemcewicz 575 rb., Mejszogała 97 rb. 15 kop., Muśniki 58 rb., Kiernowo 50 rb., Czabalski 6 rb. 50 kop., Werki 50 rb. 40 kop., Porodominia 191 rb. 41 kop., Nowa-Wilkoja 77 rb. 44 i pół kop., Turziele 100 rb., Górowiaty 256 rb., Worniany 136 rb. 50 kop., Worniany 30 rb., Ostrowie 5 rb. 15 kop., Lwaryzki 102 rb. 54 kop., Bajwałe 40 rb., Michalski 48 rb. 15 kop., Bzorkojnie 60 rb., Szumek 50 rb., Bzorkojnie 32 rb., Giedrojeje 8 rb. 41 3/4 rb., Szobrzez 41 rb. 45 kop., Dulsin 38 rb., Szosole II rb. 2 kop., Kłowie 3 rb. 99 kop., Gielwany 17 rb. 85 kop., Malaty 19 rb. 5 kop., Inturki 40 rb. 77 kop., Janiszki 30